

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту соціальної
та політичної психології
від «26» березня 2026 року,
протокол № 05/26

Директор

Микола СЛЮСАРЕВСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ В
ІНСТИТУТІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
НАПН УКРАЇНИ
(нова редакція)**

КИЇВ 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі - Положення) в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України (далі - Інститут) закріплює базові цінності, норми, правила та принципи щодо дотримання академічної доброчесності як невід'ємної складової системи забезпечення якості освіти та наукової діяльності; визначає систему запобігання, виявлення та реагування на випадки порушення академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності; права наукових співробітників та учасників освітнього процесу, у діяльності яких виявлено факти порушення.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про академічну доброчесність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами).

1.3. Основні терміни у Положенні вживаються у значенні, визначеному Законом «Про академічну доброчесність»:

автор – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);

академічна відповідальність – захід забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки;

академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;

академічний саботаж – діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності;

академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової

монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

відчуження авторства – передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором;

джерело інформації – друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом (ШІ) — оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього;

недоброчесне оцінювання – свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених цим Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;

недозволена допомога – надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності

несамостійне виконання завдання – виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвільної допомоги іншої особи (інших осіб);

обман – свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

приписування авторства – оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;

суб'єкти академічної діяльності – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

схиляння до порушення академічної доброчесності – прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності;

фабрикація – вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

1.4. Положення поширюється на всіх суб'єктів академічної діяльності в Інституті.

2. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Система забезпечення академічної доброчесності Інституту включає:

- політику Інституту щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноваженого органу;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та вчених під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

2.2. Політика, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності Інституту у частині, що стосується здобувачів освіти, погоджується Радою молодих вчених Інституту.

2.3. Політика, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності в Інституті зорієнтовані на:

- підвищення обізнаності усіх учасників освітнього процесу, наукових працівників щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;
- сприяння дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, науковими працівниками;
- мінімізацію можливості для порушення академічної доброчесності;
- визначення механізмів для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів;
- забезпечення дієвого реагування на факти порушення академічної доброчесності.

2.4. Положення та інші нормативні акти, що визначають політику, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

3. ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Політика Інституту щодо академічної доброчесності ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та спрямовується на формування й утвердження культури академічної доброчесності в академічній спільноті.

3.2. Цінностями академічної доброчесності є:

- чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

- повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливих політик закладів освіти, наукових установ, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;
- стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;
- рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

3.3. Основними принципами академічної доброчесності є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;
- уникнення конфлікту інтересів.

3.4. Основними механізмами впровадження принципів академічної доброчесності є:

- формування культури нетерпимості до проявів академічної недоброчесності;
- інформування суб'єктів академічної діяльності про вимоги академічної етики;
- створення умов, що унеможливають порушення принципів і норм академічної доброчесності;
- підвищення відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.5. Основні правила академічної доброчесності, якими керуються й яких дотримуються суб'єкти академічної діяльності:

3.5.1. Суб'єкти освітньої діяльності:

а) наукові (науково-педагогічні) працівники:

- ставитися з повагою до здобувачів ступенів доктора філософії та доктора наук (надалі – здобувачів освіти) та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень і відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань і мати прозору систему оцінювання

результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;

- добросовісно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами та/або нормативними актами Інституту.

Забороняється доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

б) здобувачі освіти:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;
- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

3.5.2. Суб'єкти наукової (науково-технічної) діяльності:

- дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;
- аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;
- формулювати або формувати висновки та рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;

- чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

- під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

3.6. Політика щодо академічної доброчесності визначається в Стратегії розвитку Інституту та втілюється за цим Положенням і іншими внутрішніми нормативними документами з питань освітньої, наукової, міжнародної діяльності.

3.7. Забезпечення дотримання політики академічної доброчесності в Інституті передбачає:

- моніторинг системи забезпечення та дотримання академічної доброчесності з використанням сучасних інструментів;

- обов'язкову перевірку академічних творів, які видаються в Інституті, а також які оприлюднюються у заснованих Інститутом виданнях або у виданнях, рекомендованих Інститутом до друку, на відсутність ознак порушення академічної доброчесності;

- обов'язкову перевірку кожного академічного твору, на підставі чи з урахуванням якого здійснюється присудження наукового ступеня, на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності;

- перевірку наявності ознак порушення академічної доброчесності у документах, поданих для присвоєння вченого звання, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії;

- експертизу дотримання етичних норм у організації та проведенні емпіричних досліджень науковими працівниками, здобувачами ступенів доктора філософії та доктора наук.

3.8. Забезпечення функціонування системи академічної доброчесності Інституту покладається на керівника Інституту та керівників його структурних підрозділів.

3.9. Основними шляхами забезпечення функціонування системи академічної доброчесності Інституту є:

- організація розроблення, своєчасне оновлення та оприлюднення внутрішніх нормативних актів з питань академічної доброчесності на офіційному веб-сайті Інституту;

- систематичне проведення заходів з популяризації, пропагування, підвищення обізнаності про цінності, принципи, правила академічної доброчесності, вивчення і розгляд вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо забезпечення академічної доброчесності тощо;

- забезпечення доступу (за потреби) учасників освітнього процесу, вчених до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних актів;

- забезпечення обов'язкового фіксування повідомлень про порушення академічної доброчесності;

- організація перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових (науково-педагогічних) працівників, що має відбуватися на засадах, визначених статтею 37 Закону «Про академічну доброчесність»;

- забезпечення належного розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень, розміщення їх на офіційному веб-сайті Інституту.

3.10. Систематичний контроль за ефективністю (дієвістю) функціонування системи забезпечення академічної доброчесності Інституту покладається на наукових (науково-педагогічних) працівників, які у межах своїх основних і додаткових повноважень виконують адміністративно-управлінські функції, зокрема:

- заступника керівника Інституту;
- вченого секретаря Інституту;
- гаранта освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії;
- голову та секретаря спеціалізованої вченої ради;
- голову разової спеціалізованої вченої ради;
- керівників наукових підрозділів;
- наукових керівників / наукових консультантів;
- викладачів навчальних дисциплін;
- відповідальних секретарів наукових журналів та оргкомітетів конференцій, семінарів, інших наукових масових заходів.

4. ВИМОГИ ДО СТВОРЕННЯ, ОПРИЛЮДНЕННЯ, ВИКОНАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ АКАДЕМІЧНИХ ТВОРІВ, НАВЧАЛЬНИХ РОБІТ У ЧАСТИНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. У роботі над академічними творами суб'єкти академічної діяльності мають керуватися такими вимогами:

4.1.1. Під час створення академічного твору автор має дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

4.1.2. Академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації.

У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

4.1.3. В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори.

4.1.4. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з

вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності.

4.1.5. В оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб.

Інформація про рецензента (рецензентів) академічного твору може не оприлюднюватися відповідно до редакційної політики видавця.

4.1.6. У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі.

4.1.7. Тексти прийнятих до захисту в Інституті дисертацій, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням інших вимог, визначених законодавством, зокрема положенням про Національній репозитарій академічних текстів, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

4.2. Вимоги щодо оцінювання результатів академічної діяльності передбачають:

4.2.1. Право кожної особи на добросовісне оцінювання результатів її академічної діяльності.

Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав.

4.2.2. Особи, які проводять оцінювання, зобов'язані вживати всіх заходів, визначених Законом «Про академічну мобільність», спеціальними законами, іншими актами законодавства та нормативними документами Інституту, щоб оцінювання здійснювалося:

- з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної добросовісності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;
- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);
- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;
- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

4.2.3. Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

5. ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ФОРМУВАННЯ ТА УТВЕРДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Формування й утвердження культури академічної доброчесності в Інституті забезпечується через *основні заходи*:

- пропагування / поширення / демонстрація принципів і норм академічної доброчесності, етичного кодексу вченого на наукових / науково-практичних конференціях, форумах, семінарах, вебінарах тощо;
- включення питань щодо академічної доброчесності до змісту підготовки докторів філософії та постійне їх оновлення;
- проведення експертизи щодо дотримання етичних норм у організації та проведенні емпіричних досліджень науковими працівниками, здобувачами ступенів доктора філософії та доктора наук. Основні засади та процедура експертизи врегульовується спеціальним нормативним актом Інституту – Положенням про комісію з етики наукових досліджень;
- перевірку на дотримання принципів і норм академічної доброчесності наукової (науково-методичної, навчальної) продукції, що потребує публікації та/або оприлюднення в інформаційних / наукових Інтернет-ресурсах та/або оцінювання / експертизи під час освітнього процесу та атестації. Перевірка на дотримання академічної доброчесності здійснюється на етапі представлення матеріалів для розгляду Вченою та Спеціалізованою радами, редакційними колегіями, науковими відділами Інституту;
- функціонування «скриньки довіри» та механізми реагування на звернення;
- постійні опитування суб'єктів освітньої діяльності.

6. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

6.1. Система виявлення академічної недоброчесності спрямована на виявлення таких видів порушень:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамостійне виконання завдання;
- недозволена допомога;
- академічний саботаж;
- схиляння до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

6.2. До академічної відповідальності притягуються особи виключно у разі встановлення факту вчинення ними порушення академічної доброчесності.

6.3. За порушення академічної доброчесності до суб'єктів освітньої діяльності застосовуються такі санкції:

6.3.1. *До наукового (науково-педагогічного) працівника:*

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу вченої ради, інших колегіальних органів управління Інституту з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права участі в атестації здобувачів ступенів доктора філософії та доктора наук на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути науковим керівником, науковим консультантом здобувачів освіти на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;
- заборона претендувати на присвоєння вченого звання на строк від одного до трьох років;
- виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого та/або співзаснованого Інститутом, з позбавленням права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;
- відрахування здобувача освіти;
- позбавлення наукового ступеня;
- позбавлення вченого звання;
- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) Інститутом;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;
- звільнення з Інституту.

6.3.2. *До здобувачів освіти:*

1) виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних заходів (лекцій, семінарів, вебінарів тощо) з питань академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньо-наукової програми;
- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

- зняття дисертації з розгляду незалежно від стадії її розгляду у разі встановлення в ній академічного плагіату;
  - позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
  - відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за кошти державного бюджету;
  - позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих Інститутом, на строк від одного до трьох років;
  - позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
  - виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом вченої ради на строк від одного до трьох років;
  - відрахування здобувача освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).
- 6.3.3. До вступників, учасників конкурсів:
- припинення участі у конкурсі;
  - скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

7. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ, ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

7.1. Для забезпечення дотримання академічної доброчесності в Інституті може створюватися Комісія з академічної доброчесності (далі – Комісія).

7.2. Комісія є консультативно-дорадчим органом, що діє на підставі цього Положення та рішень Вченої ради Інституту.

7.3. Основними завданнями Комісії є:

- розгляд повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності;
- проведення перевірки фактів можливих порушень;
- підготовка висновків та рекомендацій щодо застосування заходів академічної відповідальності;
- розроблення пропозицій щодо удосконалення політики академічної доброчесності Інституту;
- участь у формуванні культури академічної доброчесності серед наукових працівників та здобувачів освіти.

7.4. Склад Комісії затверджується наказом директора Інституту. До її складу можуть входити:

- представники адміністрації Інституту;
- наукові працівники;
- представники здобувачів освіти;
- інші фахівці, які мають досвід у сфері наукової етики та академічної доброчесності.

7.5. Комісія у своїй діяльності керується принципами:

- неупередженості;
- об'єктивності;
- конфіденційності;

- прозорості прийняття рішень;
- дотримання прав усіх учасників розгляду.

7.6. Засідання Комісії є правомочним за умови присутності не менше половини її складу.

7.7. Рішення Комісії приймається простою більшістю голосів присутніх членів та оформлюється протоколом.

7.8. Висновки Комісії мають рекомендаційний характер і подаються директору Інституту або Вченій раді для прийняття остаточного рішення.

8. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

8.1. Підставою для розгляду питання про порушення академічної доброчесності може бути:

- письмова заява суб'єкта академічного процесу;
- службова записка посадової особи Інституту;
- виявлення ознак порушення під час перевірки робіт на академічний плагіат;
- результати експертного або редакційного розгляду наукових матеріалів.

8.2. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності реєструється та передається на розгляд Комісії з академічної доброчесності або іншого уповноваженого органу.

8.3. Під час розгляду справи можуть здійснюватися:

- аналіз наукового чи навчального матеріалу;
- перевірка наявності текстових збігів за допомогою спеціалізованих програмних засобів;
- залучення незалежних експертів;
- отримання пояснень від особи, щодо якої проводиться перевірка.

8.4. Особа, стосовно якої здійснюється перевірка, має право:

- бути поінформованою про зміст звинувачення;
- надавати письмові або усні пояснення;
- подавати додаткові матеріали;
- бути присутньою під час розгляду справи;
- оскаржувати прийняте рішення відповідно до законодавства України.

8.5. За результатами розгляду Комісія готує висновок, який може містити:

- підтвердження факту порушення академічної доброчесності;
- рекомендації щодо застосування заходів відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- пропозиції щодо запобігання подібним випадкам у майбутньому.

8.6. Остаточне рішення щодо застосування заходів відповідальності приймається директором Інституту або Вченою радою відповідно до їх повноважень.

8.7. Рішення щодо порушення академічної доброчесності може бути оскаржене у порядку, передбаченому законодавством України.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення набирає чинності з дня його затвердження Вченою радою Інституту.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Інституту.

9.3. Контроль за виконанням вимог цього Положення покладається на посадових осіб Інституту відповідно до їх функціональних обов'язків.